HALLO NORDEN ÅRSRAPPORT 2017

HALLÅ NORDEN

ÅRSRAPPORT 2017

ANP 2018:737

ISBN 978-92-893-5493-6 (PRINT)

ISBN 978-92-893-5494-3 (PDF)

ISBN 978-92-893-5495-0 (EPUB)

<http://dx.doi.org/10.6027/ANP2018-737>

© Nordiska ministerrådet 2018

Layout: Bjørn Ortmann

Omslagsfoto: Unsplash

Tryck: Rosendahls

Printed in Denmark

Det nordiska samarbetet

Det nordiska samarbetet är ett av världens mest omfattande regionala samarbeten. Det omfattar Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige samt Färöarna, Grönland och Åland.

Det nordiska samarbetet är politiskt, ekonomiskt och kulturellt förankrat och en viktig del av europeiskt och internationellt samarbete. Den nordiska gemenskapen arbetar för ett starkt Norden i ett starkt Europa.

Det nordiska samarbetet vill styrka nordiska och regionala intressen och värderingar i en global omvärld. Gemensamma värderingar länderna emellan bidrar till att stärka Nordens ställning som en av världens mest innovativa och konkurrenskraftiga regioner.

Nordiska ministerrådet

Nordens hus

Ved Stranden 18

1061 Köpenhamn K

www.norden.org

Ladda ner nordiska publikationer: www.norden.org/nordpub

"Arbejdet med at skabe optimale forudsætninger for at borgere og virksomheder kan bevæge sig frit mellem de nordiske lande er en af det nordiske samarbejdes mest centrale udfordringer."

– De nordiske samarbejdsministres fælles vision for det nordiske samarbejde

Hallo Norden arbejder for at sikre at borgere frit og problemløst kan bevæge sig mellem de nordiske lande for at arbejde, bo eller studere. Hallo Norden er således et konkret værktøj til at virkeliggøre visionen om et grænseløst Norden.

INDHOLD	Hallo Norden i den digitale hverdag	6
	Job, studier og skat – Norden spørger om det meste	9
	Sociale medier giver kendskab til Norden	13
	Hallo Norden samarbejder	14
	Hindringer i det integrerede Norden	15
	Hallå Norden på plats	18

HALLO NORDEN
ÅRSRAPPORT 2017

Jakob Tråsdahl, Hallo Norden Danmark
Anna Välimaa, Hallo Norden Finland
Kate Hammer og **Mette Holbech Koch Madsen**, Hallo Norden Færøerne

Vivi Vold, Hallo Norden Grønland
Valdís Ösp Árnadóttir, Hallo Norden Island
Tone Heiene og **Anders Ruud Sørli**, Hallo Norden Norge

Anna Sophie Liebst, Hallo Norden Sverige
Bent Blomqvist, Hallo Norden Åland
Alf Kronvall, Nordisk Ministerråds kommunikationsafdeling

FOTO: UNSPLASH

FOTO: HALLO NORDEN

FOTO: HALLO NORDEN

↑ Hallå Norden i Oslo.
→ SuomiAreena 2017.

2017 har været et spændende år for Hallo Norden. For tredje år i træk blev vores websider besøgt mere end én million gange. Hallo Nordens websider er det sted hvor de nordiske borgere går hen når de behøver god information om at flytte, arbejde og studere i Norden.

Vi indledte et nyt og interessant samarbejde med socialsikringsmyndighederne i Norden. Sammen med dem vil Hallo Norden i 2018 producere endnu bedre information om socialsikringsforhold for borgere der krydser de nordiske grænser. Sammen med Rådet for Nordisk Samarbejde om Funktionsnedsættelse har vi målrettet arbejdet for at alle skal have lige mulighed for at arbejde og studere i et andet nordisk land.

Hallo Norden brugte også 2017 til at sætte fokus på de hindringer almindelige borgere oplever i takt med at vores samfund bliver mere og mere digitale.

De kommende sider er en oversigt over disse og flere andre af Hallo Nordens højdepunkter i 2017.

HALLO NORDEN

Hallo Norden er Nordisk Ministerråds informationstjeneste og har eksisteret siden 1998.

Hallo Norden understøtter privatpersoners mobilitet i Norden ved at levere information om at flytte, arbejde eller studere i et andet nordisk land.

Hallo Norden har otte kontorer. Ét i hver af de nordiske hovedstæder.

Hallo Nordens kontor forvaltes på Færøerne af Nordisk Atlantsamarbejde (NORA), i Grønland af Nordens Institut i Grønland (NAPA) og i Sverige

af Nordregio. Alle øvrige Hallo Norden-kontorer forvaltes nationalt af Foreningen Norden

Hallo Nordens websider findes på Nordisk Ministerråd og Nordisk Råds website: norden.org/hallo.

Hallo Norden i den digitale hverdag

En million nordiske besøg

Hallo Nordens websider fik på trods af en lille tilbagegang flere end én million besøg i løbet af 2017.

Året har budt på meget små forskydninger i hvad vores brugere søger oplysninger om. De populære sider handler fortsat om jobsøgning, skat, toldregler, rejse med kæledyr, bil og bolig. Stortingsvalget i Norge har dog nok været afgørende for at artiklen "Stemmeret i Norge" var den tredjemest læste blandt brugerne i Norge.

Al statistik findes i bilaget til rapporten på norden.org/hn-rapport.

BESØG PÅ HALLO NORDENS WEBSIDER 2009-2017

MEST BESØGTE SIDER I LANDENE

Tallet i parentes angiver placeringen i 2016.

DANMARK

1. Toldregler i Norge (1)
2. Jobsøgning i Norge (2)
3. Rejse med kæledyr til Norge (3)
4. Arbejde som sygeplejerske i Norge (4)
5. Skat i Norge (5)

FÆRØERNE

1. Bolig På Færøerne (1)
2. Skat på Færøerne (-)
3. Jobsøgning på Færøerne (3)
4. Personnummer på Færøerne (2)
5. Bil på Færøerne (5)

ISLAND

1. Húsnæði í Danmörku (Bolig i Danmark) (1)
2. Fjárhagsaðstoð til námsmanna frá danska ríkinu (SU) (Dansk uddannelsesstøtte (SU)) (-)
3. Atvinnuleit í Danmörku (Jobsøgning i Danmark) (-)
4. Húsnæði í Svíþjóð (Bolig i Sverige) (4)
5. Að sækja um starf í Noregi (Jobsøgning i Norge) (5)

SVERIGE

1. Resa med husdjur till Norge (2)
2. Tullregler i Norge (1)
3. Resa med husdjur till Danmark (3)
4. Pension i Norge (5)
5. Skatt i Norge (4)

FINLAND

1. Tullisäännöt Norjassa (Toldregler i Norge) (1)
2. Työnhaku Norjassa (Jobsøgning i Norge) (2)
3. Lemmikkieläinten tuominen Norjaan (Rejse med kæledyr til Norge) (3)
4. Asuminen Ruotsissa (Bolig i Sverige) (5)
5. Tullisäännöt Suomessa (Toldregler i Finland) (4)

GRØNLAND

1. Skat i Grønland (-)
2. Jobsøgning i Norge (1)
3. Jobsøgning i Grønland (3)
4. Bolig i Grønland (-)
5. Folkeregistrering i Grønland (-)

NORGE

1. Bolig i Sverige (1)
2. Reise med kjæledyr til Danmark (2)
3. Stemmerett i Norge (-)
4. Tollregler i Sverige (3)
5. Fagforeninger i Norge (-)

ÅLAND

1. Bostad på Åland (1)
2. Fordon till Åland (2)
3. Tullregler på Åland (3)
4. Pension på Åland (5)
5. Införsel av djur till Åland (-)

1 000 298

besøg fik Hallo Nordens websider (2016: 1 074 822)

1 842 574

gange blev websiderne vist (2016: 2 165 783)

Brugerne besøger gennemsnitligt **1,8** sider (2016: 2,0)

Et besøg varer **112** sekunder (2016:122)

80,8%

af alle besøg kommer direkte fra en søgemaskine (2016: 84,9%)

8,3%

af alle besøg kommer fra betalte annoncer (2016: 6,7%)

1,2%

af alle besøg kommer fra sociale medier (2016: 1,1%)

56,9%

ser siderne på en telefon eller en tablet (2016: 50,9%)

Hallo Nordens websider udgør en selvstændig sektion på det nordiske samarbejdes website, norden.org. Hallo Norden leverer information om at flytte, bo, arbejde og studere i Norden på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk. Hallo Nordens websider henvender sig til borgere som flytter eller pendler på tværs af de nordiske grænser for at arbejde eller studere. Målet er at give letforståelig information af høj kvalitet som er målrettet brugernes situation og behov.

Job, studier og skat

– Norden spørger om det meste

I 2017 besvarede Hallo Norden 2 560 henvendelser om at flytte, bo, arbejde og studere i Norden. Det var en smule flere end i 2016.

Den klareste tendens i de seneste år er at andelen af henvendelser der drejer sig om Norge er faldende. Mellem 2012 og 2016 har mere en 40% af Hallo Nordens henvendelser drejet sig om Norge. I 2014 var tallet 47,3%. I 2017 er Norge fortsat det mest populære land (36,9%), men næsten lige så mange henvendelser handler nu om Danmark (34,6%) og Sverige (35,6%).

De populære emner er fortsat arbejde, uddannelse, skat, folkeregistrering og pension. Over de senere år er der dog sket nogle forskydninger: Hallo Norden besvarer relativt flere henvendelser om uddannelse, legitimation og opholdstilladelse, mens antallet af henvendelser om arbejdsløshedsforsikring, socialsikringsland, sundhed, familie, kontanthjælp og generel flytteinformation har været faldende.

Al statistik findes i bilaget til rapporten på norden.org/hn-rapport.

2 560

henvendelser besvarede
Hallo Norden (2016: 2 548)

2,6

henvendelser per 1 000
besøg på websiderne
(2016: 2,4)

Alle kan stille spørgsmål til Hallo Norden. Det kan gøres via en spørgeformular, telefon eller e-mail. Hallo Norden besvarer primært henvendelser fra privatpersoner der krydser grænserne i Norden. Hallo Nordens opgave er at henvise vores brugere til de rette offentlige myndigheder; enten til netsteder og publikationer hvor de kan finde svar på deres spørgsmål, eller til personlig betjening hos myndighederne. Hallo Norden besvarer henvendelser på dansk, finsk, færøsk, grønlandsk, islandsk, norsk, svensk og engelsk.

HVILKE LANDE HANDLER HENVENDELSERNE OM?

Summen er over 100%. Det skyldes at henvendelser ofte drejer sig om flere lande.

HVILKE EMNER HANDLER HENVENDELSERNE OM?

1. Arbejde (1)
2. Uddannelse (2)
3. Skat (3)
4. Folkeregistrering (5)
5. Pension (4)
6. Generel flytteinformation (7)
7. Ikke-nordiske borgere (6)
8. Bolig (10)
9. Børn, barsel, familieydelse (9)
10. Socialsikringsland (8)
11. Bil (11)
12. Statsborgerskab (12)
13. Erhverv (-)
14. Opholdstilladelse (15)
15. Sygdom og sundhed (13)

Parentes angiver placering i 2016.

HENVENDELSER TIL HALLO NORDEN 2001-2017

FOTO: A. SELLINEN

↓ Norges nordiske samarbeidsminister, Frank Bakke-Jensen, besøkte Hallo Nordens stand under Nordisk Råds sesjon. Der fikk han se nytt informasjonsmateriell om grensehindre.

FOTO: HALLO NORDEN

↑ Hallå Norden intervjuar Rikard Larsson, ledamot i Nordiska rådets svenska delegation, om gränshinder under sessionen 2017.

FOTO: HALLO NORDEN

FOTO: UNSPLASH

FOTO: UNSPLASH

FOTO: UNSPLASH

Sociale medier giver kendskab til Norden

8 907

følgere på Facebook
(+12,8%)

1 023

følgere på Twitter
(+26,6%)

FOTO: UNSPLASH

Facebook er en vigtig platform hvor Halo Norden dagligt er i kontakt med rigtig mange følgere. Vi bruger Halo Nordens facebookside til at udbrede kendskabet til vores egne websider og deler konstruktiv information om regler og problemstillinger som borgerne bør kende når de flytter og pendler mellem de nordiske lande.

På Twitter deler vi information om grænsehindringer, nye regler og nordiske konventioner der er værd at kende til. Vi formidler også nyheder om mobilitet fra

Nordisk Ministerråd. Det lykkes særlig godt at skabe synlighed når vi tweeter fra events og debatter.

Halo Norden har i 2017 desuden arbejdet målrettet på at producere videoindhold til både Facebook og Twitter..

De følgere vi tiltrækker, tæller både almindelige borgere, interesseorganisationer, politikere, nordiske organisationer og redaktioner.

Hallo Norden samarbeider

Fusjon med Nordsoc

I 2017 startet et omfattende samarbeid med de nordiske trygdemyndighetene for å fusjonere Hallo Norden med trygdeportalen nordsoc.org. Sammen med myndighetene skal Hallo Norden produsere bedre tekster om trygdeforhold over de nordiske grensene. Arbeidet skal stå ferdig høsten 2018. Hallo Norden får mange henvendelser om hva som skjer med personers rettigheter til trygdeytelser, dersom de skal jobbe midlertidig, pendle eller flytte til et annet land. At samarbeidet med trygdemyndighetene nå er formalisert, vil gagne Nordens innbyggere, og forhåpentligvis gi dem bredere kunnskap om hva de har rett til og hva de bør tenke over.

Informasjon for personer med funksjonshindre

Sammen med Rådet for nordisk samarbeid om funksjonshindre, har Hallo Norden satt fokus på at alle skal ha mulighet til å jobbe og studere i et annet nordisk land. Grensehinderrådet valgte i 2017 å prioritere å finne løsninger på nordiske hindre som gjør det vanskeligere for personer med funksjonshindre å flytte eller pendle i Norden.

Møter med SOLVIT og ambassader

Hallo Norden har holdt møter med EU-tjenesten SOLVIT i Norge og Sverige, og drøftet typiske utfordringer nordiske borgere møter på veien over grensene. I flere av landene har Hallo Norden møtt ansatte ved de nordiske ambasadene. Disse møtene er nyttige for å synliggjøre informasjonstjenesten for andre som gir service til nordiske borgere, samt å kartlegge problemer ved den nordiske mobiliteten.

Nordisk studentinitiativ

På tampen av året samlet Hallo Norden den norske organisasjonen Association of Norwegian Students Abroad (ANSA), og deres søsterorganisasjoner i Danmark, Sverige og Nederland til et møte. De bestemte seg for å samarbeide tettere sammen for å sikre stadig økte mobilitetsmuligheter for nordiske studenter. Hallo Norden vil fremover samarbeide med studentorganisasjonene om ulike informasjonsaktiviteter som setter fokus på utdanningmulighetene i Norden.

Hindringer i det integrerede Norden

Digitalisering skaber et velfungerende Norden

Hallo Norden brugte 2017 til at sætte fokus på de hindringer samfundenes digitalisering kan medføre for almindelige borgere. Hallo Norden holdt blandt andet oplæg om problemstillingen for Nordisk Råds velfærdsudvalg. Nordisk Råds session valgte i efteråret at anbefale de nordiske regeringer at indføre en gensidig anerkendelse af landenes digitale legitimation. Hvis Norden samordner udviklingen af elektronisk identifikation i Norden, bliver det derfor lettere for en person at

opholde sig i et andet nordisk land og betale regninger, skaffe abonnement, åbne en bankkonto og være i kontakt med offentlige myndigheder.

Vejledningsfilm: Sådan undgår du grænsehindringer

Alle skal kunne begynde sit drømmestudie eller søge sit drømmejob i et andet nordisk land. Derfor satte Hallo Norden og sekretariatet for Grænsehindringsrådet i 2016 fokus på det grænseløse Norden og skabte to små film målrettet unge i Norden. Filmene handler om de muligheder

↑ Hallo Norden møder SOLVIT i Norge og Sverige.

↑ Grænsehinderrådssekretariatet besøger Hallo Norden på møde i Oslo.

Hallo Norden er en væsentlig brik i Nordisk Ministerråds grænsehindringsstrategi. Når borgere henvender sig til Hallo Norden med problemstillinger der kan skyldes en grænsehindring, indsamler vi relevant materiale og foretager en indledende analyse. Hvis vi formoder at problemet er en nordisk grænsehindring, indrapporterer vi problemstillingen til Grænsehindringsrådets sekretariat.

↓ Nordlingerne er hovedpersonerne i Hallo Nordens film fra 2016 og 2017. De optræder også på andre materialer og er en del af Hallo Nordens visuelle udtryk.

de unge i Norden har for at studere eller arbejde i de andre nordiske lande; og vises igen og igen via vores sociale medier.

I 2017 videreudviklede Hallo Norden og sekretariatet for Grænsehindringsrådet filmene og skabte fire nye film der satte fokus på de problemer der findes når borgerne i Norden vil studere, arbejde eller være erhvervsdrivende på tværs af de nordiske grænser.

De fire nye film har andre målgrupper: politikere, tjenestemænd og andre sagkyn-dige. De henvender sig også til privatpersoner der har mødt eller risikerer at møde grænsehindringer i Norden. Filmene spredes via sociale medier og fremvisninger for Nordisk Råds politikere og andre aktører. Til hver film er knyttet et faktablad der uddyber grænsehindringerne der præsenteres i filmene og henviser til den konkrete problembeskrivelse i Nordisk Ministerråds grænsehindringsdatabase. Faktablade-

ne blev trykt på skandinavisk, finsk og islandsk, og filmene produceret med skandinaviske, finske og islandske tekster.

På Nordisk Råds session i Helsingfors 2017 bad Hallo Norden politikere fra de forskellige nordiske lande og partigrupper om at se filmene og svare på et spørgsmål om deres arbejde med grænsehindringer. Hallo Norden filmede deres svar som beskrev deres arbejde med grænsehindringer og delte filmene på Facebook og Twitter.

Hallo Norden indsamler problemerne

Nordiske statsborgere kan frit rejse ind og opholde sig i de andre nordiske lande på ubestemt tid, men nogle gange støder de på problemer på grund af forkert information eller det juridiske regelværk. Hallo Norden indsamler de grænsehindringer som vi bliver bekendt med at borgere i Norden støder på. De hindringer Hallo Norden ikke kender til sender vi til Grænsehindringsrådets sekretariat.

PROBLEMSTILLINGER SOM HALLO NORDEN HAR HAFT SÆRLIG OPMÆRKSOMHED PÅ I 2017

Ingen onlinekontakt med myndigheder, banker og a-kasse

I 2017 har flere nordiske borgere kontaktet Hallo Norden og fortalt at de ikke kan anvende offentlige og private online-services fordi de nordiske lande ikke gensidigt anerkender hinandens e-legitimationer. Det betyder for eksempel at personer uden svensk e-ID ikke kan anvende de samme tjenester som andre borgere i Sverige i deres kontakt med myndigheder som Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten og Skatteverket; eller andre instanser såsom deres a-kasse eller bank.

Sverige anerkender ikke ikke-biologisk forældreskab som fastsættes i de andre nordiske lande

I Sverige behandles samkønnede forældre og forældre med forskellig køn ikke ens når det gælder anerkendelse af forældreskabet for et barn der er født i udlandet. Skatteverket i Sverige registrerer kun barnets biologiske mor som forælder. Ikke-biologisk forældreskab som fastslås i udlandet registreres ikke af Skatteverket hvis forældrene lever i en samkønnet relation. Den ikke-biologiske medmor kan kun registreres som mor til sit barn i Sverige hvis hun adopterer sit barn i Sverige selv om hun allerede er registreret som forælder af myndighederne i hjemlandet.

Nordiske unge har svært ved at søge ind på norske gymnasier

Der har længe været tvivl om hvilke krav der gælder vedrørende folkeregistrering i Norge for nordiske borgere der søger om optagelse på et gymnasium. Optagelseskontorerne der ligger i regionerne opererer med forskellige tolkninger af regelværket. Hallo Norden har sendt problemstillingen til Grænsehindringsrådets sekretariat. Grænsehindringsrådet følger op på problemstillingen.

Svensk politi kan arbejde på den anden side af de nordiske grænser, men kan ikke være ansat af politimyndigheden i de andre nordiske lande

Hvert år får Hallo Norden flere henvendelser fra nordiske statsborgere der arbejder hos politiet i ét nordisk land og ønsker tilsvarende arbejde i et andet. En lovændring i Sverige har åbnet for et tættere politisamarbejde i Norden hvor politiet i de nordiske nabolande har ret til myndighedsudøvelse i Sverige under svensk kommando og omvendt. Men de nordiske landes politimyndigheder kræver stadig at man er statsborger i landet for at kunne arbejde i visse stillinger inden for politiet eller søge ind på politiuddannelsen.

Hallå Norden på plats

28 seminarier och evenemang

Under 2017 har Hallå Norden organiserat 28 seminarier och evenemang om fri rörlighet i Norden. Fokus har varit på teman som att studera i ett annat nordiskt land, digitalt samarbete över gränserna och arbetsmöjligheter i övriga nordiska länder. Hallå Norden har även hållit föredrag om gränshinder och mobilitet i Norden vid mässor, seminarier och evenemang. En översikt över Hallå Nordens informationsaktiviteter finns i bilagan till denna rapport på norden.org/hn-rapport

↓ Sveriges regering afskaffade i maj 2017 id-kontrollerne mellem Danmark og Sverige, men skærpede samtidig grænsekontrollen.

Politiska sommararenor

Hallå Norden deltog i tre nordiska politiska sommararenor: Almedalsveckan i Sverige, Arendalsuka i Norge och Suomi-Areena i Finland. Där presenterade vi det nordiska samarbetet, Hallå Nordens verksamhet och genomförde paneldebatter där man fokuserade på hur Norden blir världens mest integrerade region.

Nordiska rådets session

Alla som jobbar med Hallå Norden deltog på Nordiska rådets session i Helsingfors.

↓ Hallå Nordens seminarium "Digitalt samarbete – hur blir Norden världens mest integrerade region?" under Almedalsveckan 2017.

↑ Informationsmateriale med nordlingerne på Nordisk Råds session.

Under sessionen informerte vi om Hallå Nordens verksamhet og møtte relevante nordiska samarbeidspartners. Hallå Norden fulgte med i Nordiska rådets diskusjoner om gränshinder og mobilitet samt publicerte i samarbeid med Gränshinderrådet nye filmer om mobiliteten inom Norden.

Hallo Norden veileder og informerer om gjeldende regelverk i Norden, både overfor privatpersoner, myndigheter, organisasjoner, politikere og beslutningstakere. Hallo Norden gjennomfører hvert år informasjonsaktiviteter rettet mot ulike målgrupper. Hensikten er å sette fokus på og øke bevissthet rundt mobilitet i Norden.

Nordiska ministerrådet
Nordens hus
Ved Stranden 18
1061 Köpenhamn K
www.norden.org

ANP 2018:737
ISBN 978-92-893-5493-6 (PRINT)
ISBN 978-92-893-5494-3 (PDF)
ISBN 978-92-893-5495-0 (EPUB)